

Мѣтны Ты менѣ очи ясны,
Камъ менѣ си сръдце обърни,
Та да запѣмъ пѣсны красни
На веселы честити дны!

Не съдържанието е важно тукъ, както изобщо въ цѣлата поема. Важно е това, че е даденъ вече български образецъ отъ все пакъ правилна стихотворна техника. Нарушенията на ритъма, слабата рима, изкълчениятъ синтаксисъ, който едва се намѣства въ размѣра, слабото съдържание — всичко се изкупва въ „Стоянъ и Рада“ съ заслугата ѝ, че дава образецъ за стихотворенъ езикъ и техника, отъ които най-напрѣдъ се възползува Добри Чинтуловъ. У него тѣ се явиха много по-чисти и обработени.

Тая заслуга обаче не може да постави поемата като начало на поезията ни — както това мисли Мурко, който пише: *Das Geburtsjahr der bulgarischen Kunstpoesie ist 1445, als eine grössere, auf dem Volkslied beruhende Ballade (—?—) „Stojan und Rada“ in Odessa erschienen* (вж. *Die Sudslavischen Literaturen на книгата Die Osteuropäischen Literaturen und die Slavischen Sprachen, ч. I, дѣлъ IX отъ редицата Die Kultur der Gegenwart, herausg. von Paul Hinneberg, Berlin, 1908, с. 240*). — Установеното като форма отъ Геровъ се запълня най-напрѣдъ съ поетическо съдържание отъ Чинтуловъ. Какво е това съдържание, посочихъ въ литературната характеристика; тукъ ще се спра на формалнитѣ особености на Чинтуловитѣ стихотворения.

Но прѣди всичко, необходимо е тукъ да се разгледа въпросътъ: кой е първиятъ ни поетъ, Петко Славейковъ или Добри Чинтуловъ. Въ 1849 и двамата печататъ свои първи пѣсни въ „Цариградски Вѣстникъ“. Но докато Чинтуловитѣ сж по-поетични и по форма и по съдържание, пѣснитѣ на Славейковъ не се отличаватъ много отъ даскалскитѣ стихове прѣзъ онова врѣме на Пишурка, Василевъ, Изворски и др. По-друго впечатление прави Славейковото стихотворение „До моитѣ приятели“, печатано прѣвъ пжтъ въ книгата: П. Р. Славейковъ — Избрани съчинения, книга първа, Стихотворения, София 1901, с. 4-5, датувано отъ 1849. Но това стихотворение сигурно отпослѣ е добило тоя видъ, въ който го срещаме тука.